

HISTORIA

ELS DARRERS CENT ANYS A TAVERTET

Quan la vetllada avançava un de la rodona, generalment el cap de casa, tot posant ordre i quietud, començava el rés del sant rosari que tothom responia, uns amb prou devoció i altres que haurien volgut seguir amb la gresca; no cal dir que hi havia algun menut que feia el son damunt un jaç de palfos. Prou recordo que el meu pare no parava de lligar espigue tot dient santa i salve i per cert que no s'equivocava ni es descomptava de cap avemaria. Jo no sé com s'ho feia.

L'últim dia d'esparfollar a moltes cases es feia la castanyada. De fet l'esparfollada es començava amb molta il·lusió per a tots perquè es passaven unes vetllades molt agradables i enyorades cada any però si hi havia bona anyada i el pilot no s'abaixava en poc temps, el cansament es feia sentir i cada dia hi havia més mandra esperant amb deliri que s'acabés, més que per fer la castanyada final, que tampoc no venia inclement.

Diades importants eren Tots Sants i dia dels

Morts. Pel cantó religiós continuava el costum tradicional de les comarques catalanes de: des del dia de Tots Sants al migdia fins al dia dels Morts a la mateixa hora, es feia a cada hora un toc a morts amb les campanes fent que tothom es recordés dels seus difunts i de totes les ànimes del purgatori. Tampoc no faltaven mai les tres parts del rosari a la tarda del dia de Tots Sants, seguides de les corresponents devocions acabant amb el cant de les absoltes a l'Església i després la massiva visita al cementiri on es resava un respons per a tots els difunts. Era costum, també, que moltes persones -sobretot els caps de casa- fessin algunes visites particulars a l'Església a fi de guanyar les indulgències plenàries aplicant-les als difunts de la família i alguna per a tots els difunts en general. No era pas costum (com ara) de fer gaires visites particulars al cementiri.

Era costum, també, que moltes famílies fessin la castanyada el dia abans o el dia mateix de Tots Sants. Resaven les tres

parts del rosari, cosa que feia que el jovent retirés una mica tard per escabollir-se de tantes avemaries. Jo recordo que a casa meua, que durant tots els dies de l'any resàvem el rosari, els meus pares els agradava de cansar la gent i encara que fos el dia de Tots Sants només en resàvem una part i no pas gaires parenostres després, fent de manera que amb un quart o poc més el rosari fos dit i aleshores la gran castanyada.

El dia dels Morts, com a tots els pobles, es deien les tres misses a les que sempre hi assistia algun cap de família, encara que no tots, ja que era temps de prou feina i pocs els que havien acabat de sembrar.

Aquestes festes de Tots Sants tenien un gran relleu per la vida social, ja que era el moment de renovar i fer nous contractes d'arrendament. Calia pagar l'arrendament i si els masovers no corrien prou bé amb l'amo, valia més tenir els diners a punt i el dia de Tots Sants abans de la posta de sol fer cap amb l'amo i